

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

VÍCELETÝ KONTROLNÍ PLÁN PRO REZIDUA PESTICIDŮ

2024 – 2026

ČESKÁ REPUBLIKA

ŘÍJEN 2023

V souladu s článkem 1 prováděcího nařízení Komise (EU) 2021/1355 se v následujícím dokumentu předkládá program kontroly pro rezidua pesticidů v České republice pro roky 2024 – 2026.

Zpracovatel: Ministerstvo zdravotnictví

Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví

Odbor ochrany veřejného zdraví

Projednáno a odsouhlaseno mezirezortní pracovní skupinou pro rezidua pesticidů

Schválil: MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D.

Hlavní hygienik ČR

s postavením vrchního ředitele sekce ochrany a podpory veřejného zdraví

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Právní základ	4
2.1	Komunitární úroveň	4
2.2	Národní úroveň	6
3.	Definice a terminologie	8
4.	Kompetentní úřady státní správy.....	9
4.1	Ústřední orgány státní správy.....	9
4.2	Orgány státního dozoru	10
5.	Kontrolní program	11
5.1	Působnost programu	11
5.2	Kritéria použitá pro zpracování programu	11
5.2.1	Výběr komodit, statistika.....	11
5.2.2	Počet odebíraných vzorků	12
5.2.3	Analyzovaná rezidua pesticidů	14
6.	Úřední laboratoře.....	17
7.	Závěr.....	199
	Příloha č. 1 – Požadavky na analýzy reziduí pesticidů v rostlinných produktech	20
	Příloha č. 2 – Požadavky na analýzy reziduí pesticidů v produktech živočišného původu.....	399

1. ÚVOD

Dne 1. září 2008 se stalo použitelným nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů (MLR) v potravinách jak rostlinného, tak i živočišného původu, a krmivech, kterým byla stanovena harmonizovaná pravidla pro rezidua pesticidů na úrovni Evropské unie (EU).

Nařízením (ES) č. 396/2005 se přímo dotýká veřejného zdraví, kdy stanovením harmonizovaných maximálních limitů reziduí pesticidů (dále jen MLR) v produktech rostlinného a živočišného původu, podložených hodnocením rizika a s přihlédnutím ke správné zemědělské praxi naplňuje požadavek zajištění vysoké úrovně ochrany konečného spotřebitele, která bude na stejné úrovni ve všech členských státech EU. Kromě toho je nařízení významné z pohledu fungování vnitřního trhu EU tím, že se zajišťují rovné podmínky hospodářské soutěže. Nařízením se týká pesticidů, které se používají v zemědělství jak v EU, tak i mimo území EU. Jsou zde uvedeny MLR pro celou řadu zemědělských produktů rostlinného a živočišného původu nebo jejich částí zahrnutých v nařízení Komise (EU) 2018/62, kterým se nahrazuje příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005. Nové limity berou v úvahu potřeby nejcitlivější skupiny populace, jako jsou kojenci a děti. Důležitou zásadou je, že bezpečnost potravin a krmiv má přednost před ochranou rostlin. Nařízením je průběžně na základě vědeckých podkladů a stanovisek Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) novelizováno.

Nezbytnou podmínkou implementace tohoto nařízení je výkon úředního dozoru v oblasti reziduí pesticidů. V zájmu zajištění jednotného systému, avšak s přihlédnutím k národním specifikům, nařízením požaduje, aby členské státy zpracovaly víceleté národní programy kontroly reziduí pesticidů, které jsou podle potřeby aktualizovány a vyhodnocovány. Tyto národní programy kontroly reziduí pesticidů jsou předkládány Evropské komisi (DG SANTE) a všem členským státům a jsou zpřístupněny rovněž veřejnosti.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Právní základ pro oblast reziduí pesticidů tvoří zejména následující předpisy:

2.1 Komunitární úroveň

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin

Nařízením se stanoví obecný právní rámec, požadavky potravinového práva a postupy v oblasti bezpečnosti potravin. Uvedené nařízení jako takové má velmi široké pole působnosti, které se vztahuje na všechny výrobky spadající pod definici „potravin“, ale také na všechny látky vstupující do potravinového řetězce s cílem vyrobit potravinu, bez ohledu na zvláštní ustanovení vztahující se na tuto látku. Toto nařízení zakazuje uvádět na trh výrobky poškozující zdraví nebo výrobky nevhodné k lidské spotřebě, stanovuje se primární odpovědnost subjektů činných v potravinářském odvětví za to, že výrobky odpovídají požadavkům potravinového práva. Dále se stanoví povinnost zavést systém umožňující sledovatelnost výrobku nebo povinnost stáhnout výrobky nesplňující požadavky právních předpisů nebo ohrožující zdraví z trhu. Omezení nebo vyloučení zdravotního rizika nebo předcházení zdravotnímu riziku je založeno na analýze rizika, tedy na systematickém postupu pro stanovení účinných, přiměřených a cílených opatření nebo jiných kroků k ochraně zdraví. Nařízením se zřizuje EFSA za účelem posílení současného systému vědecké a technické podpory, jehož úkolem je poskytovat komplexní nezávislý vědecký pohled na bezpečnost a na další aspekty celých potravinových a krmivových řetězců, což zahrnuje i otázky, které mají přímý nebo nepřímý dopad na zdraví a ochranu zvířat a ochranu rostlin, nebo mohou představovat rizika pro lidské zdraví.

nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách)

Nařízení o úředních kontrolách přináší obecnou a komplexní úpravu úředních kontrol a jiných úředních činností, která je dosud obsažena v několika přímo použitelných předpisech Evropské unie. Vztahuje se na všechny kontrolní orgány vykonávající úřední kontroly prováděné za účelem ověření souladu s pravidly stanovenými předpisy Evropské unie nebo vnitrostátními předpisy v oblastech vymezených nařízením v čl. 1 odst. 2.

Účelem nařízení je zajistit, aby se úřední kontroly v oblasti potravin a krmiv prováděly pravidelně, v odpovídající frekvenci a aby tyto kontroly byly prováděny na základě analýzy rizika. Kromě jiného se stanoví požadavky na pracovníky, kteří vykonávají úřední kontroly,

typy úředních kontrol, požadavky na úřední laboratoře a na analytické metody a povinnost zpracování víceletých kontrolních plánů pokrývajících celý potravinový a krmivový řetězec.

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS

Nařízením, kterým se zavedla nová harmonizovaná pravidla pro rezidua pesticidů, se stalo použitelným v celém rozsahu dnem 1. září 2008. Tímto nařízením se zjednodušila dosud existující právní úprava tím, že se limity pro rezidua pesticidů harmonizují na komunitární úrovni a předpis je přímo aplikovatelným bez nutnosti jeho transpozice do národní legislativy členských států. Veškerá rozhodnutí v této oblasti musí být podložena vědeckými zjištěními a hodnocením spotřebního koše, které provádí EFSA. Všechny hodnoty jsou stanoveny na základě principů hodnocení rizika.

Členským státům se stanoví nové povinnosti zejména ve vztahu k provádění kontrol a podávání zpráv o jejich výsledcích. Členské státy jsou povinny zpracovat víceleté programy pro kontrolu reziduí pesticidů a dále jsou povinny zpracovávat roční zprávy o výsledcích úředních kontrol v oblasti reziduí pesticidů. Mezi povinnosti patří povinné zveřejňování programů kontrol a výsledků kontrol, které musí být rovněž předány Komisi, EFSA a všem členským státům.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1355 ze dne 12. srpna 2021 o víceletých národních kontrolních programech pro rezidua pesticidů, které mají být zavedeny členskými státy

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ruší článek 30 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, který však zůstal použitelný do 14. prosince 2022, pokud není aktem v přenesené pravomoci stanoveno dřívější datum. Uvedený článek 30 stanoví zvláštní požadavky na stanovení víceletých národních kontrolních programů pro rezidua pesticidů s dvojnásobným účelem, kterým je posoudit expozici spotřebitelů a soulad s právními předpisy. Požadavek pro ČS zavést víceleté národní kontrolní programy pro rezidua pesticidů jako součást svých víceletých národních plánů kontrol je nově stanoveno nařízením Komise 2021/1355, které je použitelné od 15. prosince 2022.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/731 ze dne 3. dubna 2023 o koordinovaném víceletém kontrolním programu Unie pro roky 2024, 2025 a 2026 s cílem zajistit dodržování maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a vyhodnotit expozici spotřebitelů těmto reziduím pesticidů

Nařízením Komise (ES) č. 1213/2008 byl zřízen první koordinovaný víceletý kontrolní program Společenství pro roky 2009, 2010 a 2011. Uvedený program dále fungoval na základě dalších nařízení Komise. Posledním z nich bylo prováděcí nařízení Komise (EU)2022/741. Hlavní složky stravy v EU tvoří třicet až čtyřicet potravin. Vzhledem k tomu, že v průběhu tří let dochází k výrazným změnám využití pesticidů, je vhodné kontrolovat pesticidy v těchto potravinách v řadě tříletých cyklů, díky čemuž bude možné vyhodnotit expozici spotřebitelů a používání právních předpisů EU. Odběr vzorků produktů je rozdělen mezi jednotlivé členské státy podle počtu jejich obyvatel s tím, že u každého jednotlivého produktu by mělo být odebráno nejméně 12 vzorků ročně. Frekvence odběru vzorků produktů vychází ze závěrů zprávy EFSA o posouzení koncepce programu kontroly pesticidů, podle kterých překročení MLR o více než 1 % lze odhadnout s chybovým rozpětím 0,75 %, vybere-li se 683 vzorkových jednotek nejméně u 32 různých potravin.

Při sestavování koordinovaného víceletého kontrolního plánu byly zohledněny výsledky analýzy provedené v rámci předchozích úředních kontrolních programů EU, aby se zajistilo, že škála pesticidů, na které se kontrolní program vztahuje, odpovídá skutečně používaným pesticidům. Pokyny týkající se řízení jakosti analýzy a postupů validace metod pro stanovení reziduí pesticidů v potravinách a krmivech SANTE/11312/2021 *Analytical Quality Control and Method Validation*.

Procedures for Pesticide Residues Analysis in Food and Feed jsou zveřejněny na internetových stránkách Komise. Pokud jsou do definice reziduí pesticidů zahrnuty jiné účinné látky, metabolity a rozkladné či reakční produkty, budou vykazovány zvlášť, jsou-li měřeny individuálně. Členské státy, Komise a EFSA se dohodly na prováděcích opatřeních týkajících se podávání informací členskými státy, jako je standardní popis vzorku (SSD) (*Standard sample description for food and feed (EFSA Journal 2010; 8(1): 1457); Use of the EFSA Standard Sample Description ver. 2.0 (SSD) for the reporting of data on the control of pesticide residues in food and feed according to Regulation (EC) No 396/2005 (EFSA Supporting publication 2015: EN-918)*) pro předkládání výsledků analýzy reziduí pesticidů. Na postupy odběru vzorků se použije směrnice Komise 2002/63/ES, která obsahuje metody a postupy odběru vzorků doporučené Komisí pro Codex Alimentarius. Důraz je kladen na dodržování maximálních limitů reziduí v příkrmech pro kojence stanovené nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/127, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013 a v článku 7 směrnice Komise 2006/125/ES o obilných a ostatních příkrmech pro kojence a malé děti, a to s ohledem na definice reziduí stanovené v nařízení (ES) č. 396/2005. V případě metod k prokázání jediného rezidua mohou členské státy splnit své povinnosti týkající se analýzy tím, že se obrátí na úřední laboratoře, které již mají požadované metody validovány. Prováděcím nařízením (EU) 2023/731 se zrušilo prováděcí nařízení Komise (EU)2022/741.

Předpisy, kterými se novelizuje nařízení (ES) č. 396/2005, jsou uvedeny na webových stránkách úředního věstníku Evropské unie: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32005R0396&qid=1504685757190>.

2.2 Národní úroveň

zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Předmětem a účelem zákona o potravinách je stanovení povinností provozovatelů potravinářských podniků při výrobě potravin a jejich uvádění do oběhu a úprava státního dozoru nad dodržováním povinností ze zákona vyplývajících. Zákonem se stanoví rovněž sankce a další opatření v případě nedodržení požadavků stanovených zákonem.

zákon č. 166/1999 Sb., zákon o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Veterinární zákon upravuje komplexně a přehledně právní vztahy, které vznikají v souvislosti s uplatňováním zásad, podmínek a požadavků veterinární péče ve všech rozhodujících oblastech - tj. zdraví zvířat a jeho ochrana, zdravotní nezávadnost živočišných produktů, dovoz, vývoz a tranzit zvířat, živočišných produktů a krmiv, veterinární asanace. Cílem

veterinární péče je v konečném efektu ochrana zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka a před nemocemi z potravin.

zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví a popisuje soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoc. Veřejným zdravím je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin, přičemž zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života. Ochrana a podpora veřejného zdraví je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a dozoru nad jejich zachováním. Ohrožením veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.

zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob, týkající se ochrany rostlin a rostlinných produktů proti škodlivým organismům a poruchám, registraci profesionálních provozovatelů uvedených v čl. 65 odst. 1 nařízení EU 2016/2031, podmínky povolování, uvádění na trh, používání a kontroly přípravků na ochranu rostlin a pomocných prostředků na ochranu rostlin, uvádění na trh a kontroly účinných látek určených pro použití ve formě přípravků, ochrany proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do České republiky z ostatních členských států Evropské unie a ze třetích zemí, proti jejich rozšiřování na území České republiky a proti zavlékání těchto škodlivých organismů na území ostatních členských států Evropské unie a třetích zemí a omezování nepříznivého vlivu škodlivých organismů a použití přípravků a pomocných prostředků na zdraví lidí, zvířat a na životní prostředí.

zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

Stanoví požadavky pro výrobu, dovoz, používání, balení, označování, dopravu a uvádění do oběhu krmiv, doplňkových látek a premixů, jakož i pravomoc a působnost orgánu odborného dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

vyhláška č. 231/2016 Sb., o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků

Vyhláška je prováděcí vyhláškou k zákonu č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláškou se stanoví metody zkoušení a způsob odběru a přípravy kontrolních vzorků za účelem zjišťování jakosti a zdravotní nezávadnosti potravin a jakosti tabákových výrobků v rámci státního dozoru. Vyhláškou je do národního právního řádu transponována směrnice Komise 2002/63/ES ze dne 11. července 2002, kterou se stanoví metody Společenství pro odběr vzorků pro úřední kontrolu reziduí pesticidů v produktech rostlinného a živočišného

původu a na jejich povrchu a kterou se zrušuje směrnice 79/700/EHS. V případě odběru vzorků pro účely stanovení reziduí pesticidů se odkazuje na postupy uvedené v ČSN 560253 Odběr vzorků pro stanovení pesticidů v potravinách a surovinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu (§ 5 odst. 2 vyhlášky).

3. DEFINICE A TERMINOLOGIE

V plném rozsahu platí všechny definice uvedené v rámcových právních předpisech – nařízení (ES) č. 178/2002, nařízení (EU) č. 2017/625 a nařízení (ES) č. 396/2005. Z těchto definic jsou pro víceletý program kontroly pro rezidua pesticidů relevantní zejména následující pojmy:

Potravina – jakákoli látka nebo výrobek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, které jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk bude konzumovat.

„Potraviny“ nezahrnují krmiva, živá zvířata, pokud nejsou připravena pro uvedení na trh k lidské spotřebě, rostliny před sklizní, léčivé přípravky, kosmetické prostředky, tabák a tabákové výrobky, omamné a psychotropní látky a rezidua a kontaminující látky.

(článek 2 nařízení (ES) č. 178/2002)

Krmivo – látka nebo výrobek, včetně doplňkových látek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, určené ke krmení zvířat orální cestou.

(článek 3 bod 4 nařízení (ES) č. 178/2002)

Rezidua pesticidů – rezidua, včetně účinných látek, metabolitů nebo rozkladných produktů účinných látek, v současné době nebo v minulosti používané v přípravcích na ochranu rostlin, jak jsou definovány v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, které jsou přítomné v produktech nebo na jejich povrchu, zahrnutých v příloze I tohoto nařízení (nařízení (ES) č. 396/2005) včetně zejména těch, které mohou vzniknout následkem používání přípravků na ochranu rostlin, veterinárních přípravků a biocidů.

(článek 3 písm. c) nařízení (ES) č. 396/2005)

Maximální limity reziduí (MLR) – horní přípustné limity koncentrace reziduí pesticidů v potravinách nebo krmivech nebo na jejich povrchu stanovené v souladu s nařízením (ES) č. 396/2005, založené na správné zemědělské praxi a na nejnižším vystavení spotřebitele nezbytném pro ochranu zranitelných spotřebitelů.

(článek 3 písm. d) nařízení (ES) č. 396/2005)

Úřední kontrola – činnosti prováděné buď příslušnými orgány, nebo pověřenými subjekty či fyzickými osobami, na něž byly v souladu s tímto nařízením (2017/625) přeneseny některé úkoly úřední kontroly, za účelem ověření:

- Zda provozovatelé dodržují toto nařízení (2017/625) a pravidla uvedená v čl. 1 odst. 2 a

- Zda zvířata nebo zboží splňují požadavky stanovené v pravidlech uvedených v čl. 1 odst. 2, včetně požadavků na vydání úředního osvědčení nebo úředního potvrzení (článek 2 bod 1 nařízení (EU) 2017/625)

Odběr vzorků pro analýzu – dle čl. 3 bod 43 nařízení (2017/625)

4. KOMPETENTNÍ ÚŘADY STÁTNÍ SPRÁVY

4.1 Ústřední orgány státní správy

Problematika reziduí pesticidů z hlediska dopadu na lidské zdraví spadá do působnosti Ministerstva zdravotnictví. Ministerstvo zdravotnictví odpovídá za hodnocení zdravotních rizik, které zpracovává na žádost dozorových orgánů nebo jiných orgánů státní správy. Hodnocením rizika a zpracováním vědeckých podkladů je pověřen Státní zdravotní ústav, Centrum hygieny práce a pracovního lékařství. Ministerstvo zemědělství odpovídá za oblast přípravků

na ochranu rostlin včetně transpozice a implementace související legislativy a za jejich dozor. Posouzení přípravku na ochranu rostlin včetně jeho použití z hlediska ochrany veřejného zdraví zajišťuje Ministerstvo zdravotnictví na základě odborného stanoviska zpracovaného Státním zdravotním ústavem. Do kompetence Ministerstva zemědělství spadá v plném rozsahu oblast krmiv včetně jejich dozoru a hodnocení rizika. V případě dozoru nad trhem

s potravinami Ministerstvo zemědělství odpovídá za dozor nad potravinovým řetězcem, kdy v případě dozoru nad stravovacími službami jsou dozorové kompetence sdíleny s orgány ochrany veřejného zdraví.

Právní úprava EU ukládá členským státům v oblasti reziduí pesticidů řadu povinností, mezi které patří zpřesnění požadavků na provádění úředních kontrol MLR, povinnost zpracování národního kontrolního programu pro rezidua pesticidů, realizace víceletého koordinovaného plánu kontrol EU pro rezidua pesticidů a povinné poskytování informací kompetentního úřadu členského státu Komisi a o poskytování informací členských států EFSA.

Na základě stanovených kompetencí je orgánem státní správy, který zastřešuje a koordinuje aktivity a činnost v oblasti reziduí pesticidů, a tudíž odpovídá i za plnění povinností stanovených členským státům nařízením (ES) č. 396/2005, Ministerstvo zdravotnictví. V rámci jeho vnitřní organizační struktury spadá oblast pesticidů do působnosti sekce ochrany a podpory veřejného zdraví a konkrétní gesci vykonává odbor ochrany veřejného zdraví.

Vzhledem k tomu, že se jedná o mezirezortní problematiku, byla zřízena pracovní skupina pro rezidua pesticidů složená ze zástupců Ministerstva zdravotnictví, Státního zdravotního ústavu, Ministerstva zemědělství, Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Státní veterinární správy a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, jejímž úkolem je kontrola plnění povinností stanovených nařízením (ES) č. 396/2005 a předkládání doporučení k jejich praktické realizaci.

4.2 Orgány státního dozoru

V České republice provádí úřední kontroly v oblasti reziduí pesticidů:

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) je správní úřad vykonávající úřední kontroly v oblasti výroby a uvádění na trh potravin rostlinného původu, v maloobchodním řetězci a v provozovnách společného stravování v souladu s kompetencemi stanovenými § 16 odst. 5 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. SZPI je dozorovým orgánem podřízeným Ministerstvu zemědělství a její práva a povinnosti jsou stanoveny zákonem č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA

Státní veterinární správa (SVS) je správním orgánem vykonávající dozor nad výrobou a uváděním na trh potravin živočišného původu v souladu s kompetencemi stanovenými § 16 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a podílí se i na dozoru nad krmivem. Povinnosti a práva SVS jsou stanoveny zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. SVS je dozorovým orgánem podřízeným Ministerstvu zemědělství, mezi jehož další úkoly patří zejména veterinární ochrana státního území České republiky a ochrana pohody zvířat a ochrana před jejich týráním.

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) je správní úřad s působností na území České republiky zřízený zákonem č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů, podřízený Ministerstvu zemědělství. ÚKZÚZ vykonává úřední kontrolu výroby, uvádění na trh a užití krmiv. Registruje a schvaluje krmivářské provozovatele a kontroluje dodržování podmínek stanovených zákonem o krmivech, prováděcí vyhláškou a přímo použitelnými předpisy ES. Státní správa ve věcech rostlinolékařské správy je upravena zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona ÚKZÚZ vykonává v souladu s předpisy EU státní správu v oblastech ochrany rostlin a rostlinných produktů proti škodlivým organismům a poruchám rostlin, ochrany proti zavlékání a rozšiřování organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům na území České republiky a na území ostatních členských států EU a třetích zemí, provádí povolování přípravků a pomocných prostředků na ochranu rostlin a kontroluje jejich uvádění na trh a používání. Uděluje souhlas k vydání živnostenského oprávnění provozovněm kontrolního testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků a provádí kontrolu těchto provozoven.

ORGÁNY OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Orgány ochrany veřejného zdraví (OOVZ) vykonávají dozor nad dodržováním povinností a zdravotních požadavků v sektoru veřejného stravování v rozsahu § 16 odst. 1 písm. a) a b), § 16 odst. 2 – 3 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákona

č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V případě výskytu onemocnění z potravin nebo stížnosti na zdravotní potíže vyvolané pravděpodobně konzumací potravin obsahujících rezidua pesticidů jsou OOVZ oprávněny vykonávat dozor u všech provozovatelů potravinářských podniků. OOVZ jsou správní orgány, jejichž práva a povinnosti jsou stanoveny zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5. KONTROLNÍ PROGRAM

5.1 Působnost programu

Víceletý kontrolní plán pro rezidua pesticidů se vztahuje na potraviny a na krmiva v rámci celého potravinového řetězce. Kontrolní program vychází z prováděcího nařízení Komise (EU) 2023/731. Jedná se o minimální počty kontrolovaných komodit, minimální počet odebíraných vzorků a rozsah analyzovaných reziduí pesticidů, který musí být naplněn. Dozorové orgány mohou v rámci své činnosti počty kontrolovaných komodit a odebíraných vzorků a rozsah stanovení reziduí pesticidů podle potřeby a uvážení dále navýšit.

5.2 Kritéria použitá pro zpracování programu

5.2.1 Výběr komodit, statistika

Pro výběr komodit, které budou zařazeny do národního programu kontroly reziduí pesticidů, byla použita následující kritéria:

- celková spotřeba potravin v České republice v roce 2021 (<https://www.czso.cz/csu/czso/spotreba-potravin-2021>);
- spotřební koš potravin (<http://czvp.szu.cz/spotrebapotravin.htm>);
- výsledky kontrol a monitoringu reziduí pesticidů v předcházejících letech (<http://www.svscr.cz>; <http://www.szpi.gov.cz>; <http://www.ukzuz.cz>);
- produkty se zpřísněnými požadavky na používání pesticidů (biopotraviny a biokrmiva);
- hlášení v systému RASFF - výroční zprávy EK (http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm);
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/731 ze dne 3. dubna 2023 o koordinovaném víceletém kontrolním programu Unie pro roky 2024, 2025 a 2026 s cílem zajistit dodržování maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a vyhodnotit expozici spotřebitelů těmto reziduím pesticidů;
- závěrečné zprávy o výsledcích monitoringu Společenství EU reports on pesticide residues in food zveřejněných na webových stránkách EFSA (<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3694> - rok 2011, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3942> - rok 2012, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4038> - rok 2013, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4611> - rok 2014, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4791> - rok 2015, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5348> - rok 2016, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5743> - rok 2017,

<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6057> - rok 2018,
<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6491> - rok 2019,
<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7215> - rok 2020,
<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7939> – rok 2021.

5.2.2 Počet odebíraných vzorků

Počty odebíraných vzorků jsou stanoveny tak, aby bylo možné stanovit typické profily obsahu reziduí pesticidů u vybraných komodit a zmapovat trendy, pokud jde o výskyt reziduí pesticidů a jejich množství v analyzovaných komoditách, a to s ohledem na možnost statistického vyhodnocení. Základem národního programu je víceletý kontrolní program EU stanovený prováděcím nařízením Komise (EU) 2023/731.

Počty odebíraných vzorků uvedené v nařízení jsou minimální. Podle vývoje situace je možné počty odebíraných vzorků navyšovat a aktualizovat. Stejně tak je možné upravovat i počet komodit, ve kterých jsou analýzy prováděny. Aktuální rozsah stanovení, pokud jde o komodity a počty analyzovaných vzorků, bude uveden ve zprávě.

Tabulka 1

Sledované komodity a počty odebíraných vzorků

komodita	počet odebraných vzorků		
	2024	2025	2026
banány	15*	12	12
stolní hrozny	15*	12	12
pomerančová šťáva	12	12	12
jablka	20	20*	20
jahody	12	15*	12
broskve včetně nektarinek a podobných hybridů	12	15*	12
citrony	10	10	10
pomeranče	12	12	15*
mandarinky	12	12	12
grapefruity	15*	12	12
kiwi	5	5	12*
tropické ovoce	12	12	12
ovoce z ekologického zemědělství	1	1	1
melouny cukrové	15*	10	10
hrušky	10	10	15*
švestky	10	10	10
lilek	15*	12	12
brokolice	15*	12	12
květák	12	12	15*
hrachová zrna vyluštěná	12	12	12

komodita	počet odebraných vzorků		
	2024	2025	2026
paprika setá	15*	15	15
hlávkové zelí	12	15*	12
pór	12	12	12
cibule	12	12	15*
hlávkový salát	15	15*	15
rajčata	20	20*	20
mrkev	15	15	15*
fazole sušené	-	-	15*
okurky salátové	20	20	20
brambory	20	20	20*
špenát	12	15*	12
čerstvé byliny	10	10	10
pěstované houby	15*	10	10
zelenina z ekologického zemědělství	1	1	1
pšenice	15*	12	12
žito	12	12	15*
oves	-	15*	12
ječmen	-	15*	12
rýže loupaná	12	12	15*
obiloviny z ekologického zemědělství	1	1	1
panenský olivový olej	15*	12	12
čaj	12	12	12
olejnatá semena	10	10	10
hovězí tuk	15*	15	15
vejce	40*	40	40
mléko kravské, kozí a ovčí	35	35*	35
vepřový tuk	15	15*	15
drůbeží tuk	15	15	15*
játra skotu	25	25	25*
hovězí maso	50	50	50
játra prasat	20	20	20
vepřové maso	60	60	60
játra malých přežvýkavců)	4	4	4
maso z –malých přežvýkavců	8	8	8
drůbeží maso	35	35	35

komodita	počet odebraných vzorků		
	2024	2025	2026
koňské maso	1	1	1
maso zvěře chované farmovým způsobem a králíků	5	5	5
maso lovné zvěře	15	15	15
ryby	5	5	5
mléčné výrobky	20	20	20
masné výrobky	20	20	20
vaječné výrobky	3	3	3
med	40	40	40
kojenecká počáteční a pokračovací výživa	-	-	5* + 5*
příkrmy obilné určené pro kojence	10*	-	-
příkrmy určené pro kojence a malé děti	-	10*	-
víno červené nebo bílé	-	15*	-
krmiva	60	60	60
krmiva z ekologického zemědělství	18	18	18

Poznámka: * komodity povinně stanovované podle prováděcího nařízení (EU) 2023/731
Komodity takto označené nejsou povinné dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2023/731.

5.2.3 Analyzovaná rezidua pesticidů

Při výběru reziduí pesticidů, které budou analyzovány, byly zohledněny následující aspekty:

- nejčastěji používané účinné látky (zdroj – ÚKZÚZ);
- databáze povolených přípravků na ochranu rostlin a v nich obsažených účinných látek, která je vedena ÚKZÚZ, a je k dispozici on-line na webových stránkách ÚKZÚZ. Dále jsou zveřejněny přehledy spotřeby účinných látek, a to jak celková spotřeba, tak spotřeba u hlavních zemědělských plodin. Tabulka 2 uvádí šestnáct nejčastěji používaných účinných látek obsažených v přípravcích na ochranu rostlin povolených v České republice včetně přehledu hlavních zemědělských plodin, kde se přípravky obsahující uvedené účinné látky aplikují;
- výsledky kontrol a monitoringu reziduí pesticidů v předcházejících letech (<http://www.svscr.cz>; <http://www.szpi.gov.cz/>; <http://www.ukzuz.cz>);
- hlášení v systému RASFF - výroční zprávy EK (http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm);
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/731 ze dne 3. dubna 2023 o koordinovaném víceletém kontrolním programu Unie pro roky 2024, 2025 a 2026 s cílem zajistit dodržování maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a vyhodnotit expozici spotřebitelů těmto reziduím pesticidů;
- závěrečné zprávy o výsledcích monitoringu Společenství (http://ec.europa.eu/food/fvo/specialreports/pesticides_index_en.htm);
- spotřební koš potravin

- (<http://www.szu.cz/tema/bezpecnost-potravin>; <http://czvp.szu.cz/spotrebapotravin.htm>);
- toxikologické profily pesticidů (Státní zdravotní ústav, Praha);
 - laboratorní kapacita.

Tabulka 2

Přehled nejčastěji používaných účinných látek v přípravcích pro ochranu rostlin za rok 2022

Látka	Celkem	Obiloviny	Kukuřice	Luskoviny	Řepa cukrová a krmná	Brambory	Pícniny	Olejniny	Chmel	Zelenina	Ovoce	Réva vinná	Ostatní
glyfosát	476 057,43	266 993,90	51 219,19	6 112,48	7 928,38	1 907,31	11 869,39	80 107,98		975,17	5 437,80	8 833,60	34 672,24
chlormekvát	390 997,71	361 982,26					17,45	28 997,42					0,58
tebukonazol	164 304,56	106 543,24	265,24					56 103,78		162,70	802,42	424,98	2,20
pethoxamid	157 545,91		41 085,83					116 351,13		108,96			
síra	140 424,92	4 929,73		242,12	21 600,00		130,31		1 324,24	1 106,35	31 909,87	79 103,95	78,35
metazachlor	140 343,09							139 835,32		507,77			
chlortoluron	136 232,84	132 401,44						3 831,40					
prothiokonazol	121 380,46	101 050,60	403,72		2 459,38	3,96		17 461,53		1,26			
pendimethalin	111 163,22	68 807,76	1 704,79	21 314,68			778,41	12 662,75		3 433,86	1 012,24	840,19	608,53
hydrogenuhličitan draselný	104 751,11								596,96	49,75	10 805,98	93 298,42	
olej řepkový - methylester	85 350,03	13 699,42	16 937,41	102,18	50 575,14	512,35	388,13	2 831,56	8,00	78,17	5,36	3,67	208,65
spiroxamin	76 429,63	72 951,85										3 477,78	
prochloraz	74 865,26	74 865,26											
diflufenikan	57 542,98	57 513,06					29,92						
terbutylazin	56 885,10	248,90	56 636,20										
flufenacet	54 198,22	48 945,04	3 020,47			1 232,02		1 000,69					
azoxystrobin	47 861,29	20 638,89	124,45	380,86	2 837,21	1 713,15	7,35	19 623,59	1 090,00	1 333,42	14,92	91,68	5,78
s-metolachlor	46 948,32	414,84	45 739,99	24,18	76,62	92,50		600,19					
metamitron	46 575,09				46 503,50		2,03			67,57	2,00		
trinexapak-ethyl	43 037,82	42 477,84					196,19	363,78					
celkem	2 532 894,99	1 374 464,02	217 137,30	28 176,50	131 980,22	5 461,30	13 419,19	479 771,10	3 019,21	7 824,97	49 990,59	186 074,26	35 576,33

Spotřeba vyjádřena jako celkový objem používaných účinných látek (kg, l)

Zdroj: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Seznam analyzovaných reziduí pesticidů zvolených na základě výše uvedených kritérií je uveden v Přílohách.

6. ÚŘEDNÍ LABORATOŘE

Všechny laboratoře vykonávající analýzy pro účely úřední kontroly v oblasti reziduí pesticidů splňují požadavky ČSN ISO 17025. Jsou akreditovány Českým institutem pro akreditaci (ČIA), pravidelně se zúčastňují vyšetřování kontrolních vzorků jak na národní, tak i mezinárodní úrovni a jejich laboratorní metody jsou validovány.

V rámci laboratoří SVS byla ve Státním veterinárním ústavu Praha zřízena Ministerstvem zemědělství Národní referenční laboratoř pro rezidua pesticidů a PCB v souladu s nařízením (ES) č. 882/2004, které z hlediska reziduí pesticidů zahrnuje pesticidy v matricích živočišného původu a matricích s vysokým obsahem tuku. Laboratoř SVÚ Praha přímo spolupracuje s Referenční laboratoří EU (EURL, EU Reference Laboratory, Freiburg, SRN). Tyto laboratoře jsou pro analýzy pesticidů akreditovány na stanovení organochlorových pesticidů, organofosfátů, pyretroidů a karbamátů. NRL SVÚ Praha se účastní 1 - 2x ročně mezilaboratorních zkoušek (EUPT) pořádaných EURL, všechny laboratoře SVÚ se účastní PT organizovaných renomovanými evropskými a světovými laboratořemi (FAPAS, APLAC aj.)

Národní referenční laboratoře pro zbývající 3 oblasti (tj. NRL pro ovoce a zeleninu, NRL pro metody k prokázání jediného rezidua a NRL pro obiloviny a krmiva) byly zřízeny Ministerstvem zemědělství v rámci laboratoře SZPI v Praze, přičemž NRL pro cereálie a krmiva je zajišťována, s ohledem na rozdílné kompetence v této oblasti, společně s ÚKZÚZ. Laboratoř SZPI v Praze provádí stanovení více jak 400 reziduí pesticidů a jejich metabolitů a degradačních produktů a účastní se pravidelně všech mezilaboratorních testů zkoušení způsobilosti EUPT organizovaných příslušnými evropskými referenčními laboratořemi (EURL) působících v oblasti reziduí pesticidů.

Laboratoře ÚKZÚZ kontrolují přítomnost reziduí pesticidů v krmných směsích a krmných surovinách. Používané metody jsou validovány a akreditovány ČIA a laboratoře se účastní porovnávacích testů EUPT, pořádaných referenčními laboratořemi EURL pro rezidua pesticidů v potravinách a krmivech.

Na analýzách reziduí pesticidů se podílejí tyto laboratoře:

- Státní veterinární ústav Praha,
- Státní veterinární ústav Jihlava,
- Státní veterinární ústav Olomouc
- Inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce v Praze,
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Národní referenční laboratoř,
- Vysoká škola chemicko - technologická (VŠCHT) v Praze,

Všechny použité analytické metody splňují požadavky stanovené nařízením (ES) č. 882/2004. K analýzám pesticidů jsou používány tyto metody:

a) potraviny živočišného původu

- GC-ECD plynová chromatografie s detektorem elektronového záchytu
- GC-NPD/FPD plynová chromatografie s dusíko-fosforovým/plameno-fotometrickým detektorem
- HPLC-MS/MS kapalinová chromatografie s hmotnostním detektorem (triplequadropole)
- IC-MS/MS iontová chromatografie s hmotnostním detektorem (triplequadropole)

- GC-MS plynová chromatografie s hmotnostním detektorem

b) potraviny rostlinného původu

- Multireziduální metoda (MRM) založená na QUECHERS postupu přípravy vzorku s detekcí GC-TOF/MS a LC-MS/MS
- Jednoúčelové metody (SRM):
 - GC-MSD pro dithiokarbamáty
 - GC-ECD pro anorganický bromid
 - LC-MS/MS pro chlormekvat, mepikvat, malein hydrazid, cyromazin a trimethylsulfonát
 - IC-MS/MS pro glyfosát (vč. metabolitů N-acetylglyfosát, kys. aminomethylfosfonová – AMPA), glufosinát (vč. metabolitů N-acetylglufosinát, 3-(hydroxymethylphosphinoyl) propionová kyselina), ethefon, fosetyl vč. jeho degradačního produktu (kys. fosforitá)
 - IC-MS/MS pro chlorečnany a chloristany
 - GC-MSD pro amitraz

c) krmiva

- Multireziduální metoda (MRM) založená na QUECHERS postupu přípravy vzorku s detekcí LC-MS/MS a GC-MS/MS
- Jednoúčelové metody (SRM):
 - GC-MS (dithiokarbamáty)
 - LC-MS/MS (chlormekvát, mepikvát, glyfosát a glufosinát vč. metabolitů, ethefon a fosetyl)
 - GC-MS/MS (OCP – zakázané organochlorové pesticidy)
- Screeningové metody (SM) pro identifikaci širokého spektra látek pomocí databáze UHPLC-Q/TOF (pesticidy, mykotoxiny a další kontaminanty)

7. **ZÁVĚR**

Víceletý kontrolní plán pro rezidua pesticidů je předmětem každoročního vyhodnocení, které probíhá do konce měsíce září následujícího roku. Odběry a analýzy potravin rostlinného původu provádí Státní zemědělská a potravinářská inspekce, odběry a analýzy potravin živočišného původu Státní veterinární správa. Výsledky sledování reziduí pesticidů víceletého kontrolního plánu podle článku 31 nařízení (ES) č. 396/2005 předkládá SZPI a SVS vždy každoročně do 31. 8. následujícího roku v souladu s aktuální verzí standardního popisu vzorku (SSD) pro reportování výsledků kontrol reziduí pesticidů v potravinách a krmivech v souladu s nařízením (ES) č. 396/2005.

Od roku 2019 jsou data povinně zasílána ve formátu SSD2. Kontrolní plán je veřejně přístupným dokumentem, jehož elektronická podoba je k dispozici na webových stránkách:

www.mzcr.cz

www.mze.cz

www.szpi.gov.cz

www.svscr.cz

www.szu.cz

www.ukzuz.cz.

V souladu s článkem 4 prováděcího nařízení Komise (EU) 2023/731 se zrušuje Víceletý kontrolní plán pro rezidua pesticidů 2023 – 2025, dále se však použije na vzorky testované v roce 2023, a to do 1. září 2024.

Přílohy

Příloha č. 1 – Požadavky na analýzy reziduí pesticidů v rostlinných produktech

Tabulka 1: Produkty rostlinného původu, které budou analyzovány na přítomnost reziduí pesticidů

(u základních produktů se analyzují ty části produktů, na které se vztahují MLR u hlavního produktu ve skupině nebo podskupině v části A přílohy I k nařízení Komise (EU) 2018/62, není-li stanoveno jinak)

Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
b	c	a
stolní hrozny (nezpracované produkty včetně zmrazených)	jablka (nezpracované produkty včetně zmrazených)	pomeranče (nezpracované produkty včetně zmrazených)
banány (nezpracované produkty včetně zmrazených)	jahody (nezpracované produkty včetně zmrazených)	hrušky (nezpracované produkty včetně zmrazených)
grapefruity (nezpracované produkty včetně zmrazených)	broskve včetně nektarinek a podobných hybridů (nezpracované produkty včetně zmrazených)	kiwi (nezpracované produkty včetně zmrazených)
lilek (nezpracované produkty včetně zmrazených)	víno bílé nebo červené (faktor zpracování vína = 1, není-li k dispozici jiný specifický faktor)	květák (nezpracované produkty včetně zmrazených)
brokolice (nezpracované produkty včetně zmrazených)	salát (nezpracované produkty včetně zmrazených)	cibule (nezpracované produkty včetně zmrazených)
meloun cukrový (nezpracované produkty včetně zmrazených)	hlávkové zelí (nezpracované produkty včetně zmrazených)	mrkev (nezpracované produkty včetně zmrazených)
pěstované houby (nezpracované produkty včetně zmrazených)	rajčata (nezpracované produkty včetně zmrazených)	brambory (nezpracované produkty včetně zmrazených)

Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
b	c	a
<p>paprika setá (nezpracované produkty včetně zmrazených)</p>	<p>špenát (nezpracované produkty včetně zmrazených)</p>	<p>fazole sušené (nezpracované produkty včetně zmrazených)</p>
<p>pšenice (pokud není k dispozici dostatečný počet vzorků pšeničných zrn, je možné provést analýzu celozrnné pšeničné mouky s uvedením faktoru zpracování)</p>	<p>oves (pokud není k dispozici dostatečný počet vzorků ovesných zrn, je možné provést analýzu celozrnné ovesné mouky s uvedením faktoru zpracování; není-li k dispozici dostatek vzorků ovesného zrna, lze část počtu vzorků ovesných zrn, kterou nebylo možné analyzovat, přidat k počtu vzorků ječmene, čímž se sníží počet vzorků ovesného zrna a zvýší se počet vzorků zrna ječmene)</p>	<p>žito (pokud není k dispozici dostatečný počet vzorků žitných zrn, je možné provést analýzu celozrnné žitné mouky s uvedením faktoru zpracování)</p>
<p>panenský olivový olej (faktor zpracování oleje = 5 při zohlednění standardní výtěžnosti 20 %, není-li k dispozici jiný specifický faktor; pro látky nerozpustné v tuku lze použít standardní faktor zpracování 1)</p>	<p>ječmen (pokud není k dispozici dostatečný počet vzorků ječmenných zrn, je možné provést analýzu celozrnné ječné mouky s uvedením faktoru zpracování; není-li k dostatek vzorků ječmenného zrna, lze část počtu vzorků ječmenných zrn, kterou nebylo možné analyzovat, přidat k počtu vzorků ovsa, čímž se sníží počet vzorků ječmenného zrna a zvýší se počet vzorků ovesného zrna)</p>	<p>rýže loupaná (lze použít i zrna leštěné rýže, což musí být při hlášení jasně uvedeno; jsou-li analyzována zrna leštěné rýže, uvede se faktor zpracování, a pokud není k dispozici specifický faktor zpracování, použije se standardní faktor 0,5)</p>

Tabulka 2: Seznam analyzovaných reziduí pesticidů, nebo jejich kombinací, v produktech rostlinného původu

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
2,4-D	0,008	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu grapefruitů, stolních hroznů, lilku a brokolice 2025 – uvnitř a na povrchu salátu, špenátu a rajčat 2026 – uvnitř a na povrchu pomerančů, květáku, loupané rýže a sušených fazolí
o-fenylfenol	0,100	b	c	a	
abamektin (suma avermektinu B1a, avermektinu B1b a delta-8,9 izomeru avermektinu B1a vyjádřeného jako avermektin B1a)	0,040	b	c	a	
aklofinen	0,008			a	povinná analýza: 2026 – uvnitř a na povrchu mrkve
acefát	0,008	b	c	a	
acetamiprid	0,002	b	c	a	
akrinathrin	0,008	b	c	a	
aldikarb (suma aldikarbu, jeho sulfoxidu vyjádřená jako aldikarb)	0,008	b	c	a	
aldrin a dieldrin	0,010	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
ametoktradin	0,008	b	c	a	
azinfos-methyl	0,002	b	c	a	
azoxystrobin	0,002	b	c	a	
bifenthrin	0,008	b	c	a	
bifenyl	0,008	b	c	a	
bitertanol	0,008	b	c	a	
boskalid	0,002	b	c	a	
bromidový ion	5	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu paprik 2025 – uvnitř a na povrchu salátu a rajčat 2026 – pouze uvnitř a na povrchu loupané rýže
bromopropylát	0,002	b	c	a	
bupirimát	0,008	b	c	a	
buprofezin	0,008	b	c	a	
kaptan (suma kaptanu a THPI vyjádřená jako kaptan)	0,036	b	c	a	
karbaryl	0,002	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
karbendazim a benomyl (suma karbendazimu a benomylu vyjádřená jako karbendazim)	0,008	b	c	a	
karbofuran (suma karbofuranu (včetně karbofuranu uvolněného z karbosulfanu, benfurakarbu a furathiokarbu) a 3-hydroxykarbofuranu vyjádřeného jako karbofuran)	0,002	b	c	a	
chlorantraniliprol	0,002	b	c	a	
chlorfenapyr	0,010	b	c	a	
chlormekvat (suma chlormekvatu a jeho solí vyjádřená jako chlormekvat chlorid)	0,020	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu lilku, stolních hroznů, pěstovaných hub a pšenice 2025 – uvnitř a na povrchu rajčat, ovsa a ječmene 2026 – uvnitř a na povrchu mrkve, hrušek, žita a loupané rýže
chlorthalonil	0,008	b	c	a	
chlorprofam	0,008	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
chlorpyrifos	0,002	b	c	a	
chlorpyrifos-methyl	0,002	b	c	a	
klofentezin	0,002	b	c	a	
klopyralid		b	c	a	
klothianidin	0,010	b	c	a	viz také thiamethoxam
sloučeniny mědi		b	c	a	
cyantraniliprol	0,002	b	c	a	
kyazofamid	0,008	b	c	a	
cyflufenamid (suma cyflufenamidu (Z-izomer) a jeho E-izomeru)	0,002	b	c	a	
cyfluthrin (suma izomerů)	0,005	b	c	a	
cymoxanil	0,002	b	c	a	
cypermethrin (suma izomerů)	0,010	b	c	a	
cyprokonazol	0,002	b	c	a	
cyprodinil	0,002	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
cyromazin	0,008	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu lilku, paprik, melounů a pěstovaných hub 2025 – uvnitř a na povrchu salátu a rajčat 2026 – uvnitř a na povrchu brambor, cibule a mrkve
deltamethrin (cis-deltamethrin)	0,040	b	c	a	
diazinon	0,008	b	c	a	
dichlorvos	0,008	b	c	a	
dikloran	0,002	b	c	a	
dikofol (suma p, p' a o,p' isomerů)	0,008	b	c	a	
diethofenkarb	0,002	b	c	a	
difenokonazol	0,002	b	c	a	
diflubenzuron	0,002	b	c	a	
dimethoát	0,002	b	c	a	
dimethomorf	0,002	b	c	a	
dinikonazol (suma izomerů)	0,008	b	c	a	
difenylamin	0,008	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
dithianon	0,040	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu stolních hroznů 2025 – uvnitř a na povrchu jablek a broskví 2026 – uvnitř a na povrchu hrušek a loupané rýže
dithiokarbamáty	0,030	b	c	a	neanalyzuje se v brokolici, kvěťáku, hlávkovém zelí, olivovém oleji, vínu a cibuli
dodin	0,002	b	c	a	
emamektin benzoát B1a, vyjádřeno jako emamektin	0,002	b	c	a	
endosulfan (suma alfa- a betaizomerů a endosulfan-sulfátu vyjádřeného jako endosulfan)	0,010	b	c	a	
epoxikonazol	0,002	b	c	a	
ethefon	0,010	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu paprik, pšenice a stolních hroznů 2025 – uvnitř a na povrchu jablek, broskví, rajčat a vína 2026 – uvnitř a na povrchu pomerančů a hrušek
ethion	0,002	b	c	a	
ethirimol	0,002	b	c	a	
ethofenprox	0,008	b	c	a	
etoxazol	0,008	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
ethylenoxid (suma ethylenoxidu a 2-chloroethanolu vyjádřená jako ethylenoxid)	0,04	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu pšenice 2025 – uvnitř a na povrchu ječmene a ovsu 2026 – uvnitř a na povrchu fazolí (sušených), žita a loupané rýže
famoxadon	0,040	b	c	a	
fenamidon	0,002	b	c	a	
fenamifos	0,002	b	c	a	
fenarimol	0,008	b	c	a	
fenazachin	0,002	b	c	a	
fenbukonazol	0,002	b	c	a	
fenbutatinoxid	0,010	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu lilku, grapefruitů, paprik a stolních hroznů 2025 – uvnitř a na povrchu jablek, jahod, broskví, rajčat a vína 2026 – uvnitř a na povrchu pomerančů a hrušek
fenhexamid	0,002	b	c	a	
fenitrothion	0,002	b	c	a	
fenoxykarb	0,002	b	c	a	
fenpropathrin	0,008	b	c	a	
fenpropidin	0,002	b	c	a	
fenpropimorf	0,002	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
fenpyrazamin	0,008	b	c	a	
fenpyroximát	0,002	b	c	a	
fenthion (fenthion a jeho kyslíkový analog a jejich sulfoxidy a sulfony vyjádřené jako fenthion)	0,010	b	c	a	
fenvalerát (suma RR, RS, SR, SS izomerů včetně esfenvalerátu)	0,007	b	c	a	
fipronil (suma fipronilu a MB46136 vyjádřeného jako fipronil)	0,002	b	c	a	
flonikamid (suma flonikamidu, TFNG a TFNA vyjádřených jako flonikamid)	0,025	b	c	a	
fluazifop-P	0,002	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu lilku, brokolice, paprik a pšenice 2025 – uvnitř a na povrchu jahod, hlávkového zelí, salátu, špenátu a rajčat 2026 – uvnitř a na povrchu květáku, sušených fazolí, brambor a mrkve

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
flubendiamid	0,008	b	c	a	
fludioxonil	0,002	b	c	a	
flufenoxuron	0,002	b	c	a	
fluopikolid	0,002	b	c	a	
fluopyram	0,002	b	c	a	
flupyradifuron		b	c	a	
fluchinkonazol	0,002	b	c	a	
flusilazol	0,002	b	c	a	
flutriafol	0,008	b	c	a	
fluxapyroxad	0,002	b	c	a	
folpet (suma folpetu a ftalimidu vyjádřeného jako folpet)	0,024	b	c	a	
formetanát (suma formetanátu a jeho solí vyjádřená jako formetanát)	0,002	b	c	a	
fosetyl-Al	0,010	b	c	a	
fosthiazát	0,002	b	c	a	
glyfosát	0,020	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
glufosinát amoný	0,010	b	c	a	
haloxyfop včetně haloxyfopu-P	0,002	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu brokolice, grapefruitů, paprik a pšenice 2025 – uvnitř a na povrchu jahod a hlávkového zelí 2026– uvnitř a na povrchu sušených fazolí
hexakonazol	0,002	b	c	a	
hexythiazox	0,002	b	c	a	
imazalil	0,002	b	c	a	
imidaklopid	0,002	b	c	a	
indoxakarb	0,008	b	c	a	
iprodion	0,020	b	c	a	
iprovalikarb	0,002	b	c	a	
isokarbofos	0,002	b	c	a	
isoprothiolan	0,002			a	povinná analýza: 2024 – nebude látka analyzována v žádném produktu ani na jeho povrchu 2025 – nebude látka analyzována v žádném produktu ani na jeho povrchu 2026– uvnitř a na povrchu loupané rýže
kresoxim-methyl	0,002	b	c	a	
λ-cyhalothrin	0,008	b	c	a	
linuron	0,002	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
lufenuron (všechny poměry konstitučních izomerů)	0,002	b	c	a	
malathion (suma malathionu a malaoxonu vyjádřená jako malathion)	0,004	b	c	a	
maleinhydrazid	0,020			a	povinná analýza: 2026 – uvnitř a na povrchu cibule kuchyňské a brambor
mandipropamid	0,002	b	c	a	
mepanipyrim	0,002	b	c	a	
mepikvat (suma mepikvatu a jeho solí, vyjádřeno jako mepikvat chlorid)	0,020	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu pšenice a pěstovaných hub 2025 – uvnitř a na povrchu ječmene a ovsa 2026 – uvnitř a na povrchu hrušek, žita a loupané rýže
metalaxyl a metalaxyl-M	0,002	b	c	a	
methamidofos	0,008	b	c	a	
methidathion	0,002	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
methiokarb (suma methiokarbu, methiokarb-sulfoxidu a methiokarb-sulfonu vyjádřená jako methiokarb)	0,002	b	c	a	
methomyl	0,008	b	c	a	
methoxyfenozid	0,002	b	c	a	
metrafenon	0,002	b	c	a	
monokrotofos	0,002	b	c	a	
myklobutanil	0,008	b	c	a	
nikotin		b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu stolních hroznů 2025 – uvnitř a na povrchu jablek, salátu a rajčat 2026 – uvnitř a na povrchu cibule kuchyňské a brambor
omethoát	0,002	b	c	a	
oxadixyl	0,008	b	c	a	
oxamyl	0,002	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
oxydemeton-methyl (suma oxydemeton-methylu a demeton-S-methylsulfonu vyjádřená jako oxydemeton-methyl)	0,004	b	c	a	
paklobutrazol	0,008	b	c	a	
parathion methyl (suma parathion-methylu a paraoxon-methylu vyjádřená jako parathion-methyl)	0,008	b	c	a	
penkonazol	0,002	b	c	a	
pencykuron	0,002	b	c	a	
pendimethalin	0,008	b	c	a	
permethrin	0,008	b	c	a	
fosmet (suma fosmetu a fosmet-oxonu vyjádřená jako fosmet)	0,002	b	c	a	
pirimikarb	0,002	b	c	a	
pirimifos-methyl	0,008	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
prochloraz	0,010	b	c	a	
procymidon	0,002	b	c	a	
profenofos	0,002	b	c	a	
propamokarb (suma propamokarbu a jeho solí vyjádřená jako propamokarb)	0,002	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu stolních hroznů, melounů cukrových, lilku, brokolice, paprik a pšenice 2025 – uvnitř a na povrchu jahod, hlávkového zelí, salátu, špenátu, rajčat a ječmene 2026 – uvnitř a na povrchu mrkve, květáku, cibule a brambor
propargit	0,008	b	c	a	
propikonazol (suma izomerů)	0,002	b	c	a	
propyzamid	0,008	b	c	a	
prochinazid	0,002	b	c	a	
prosulfokarb	0,002	b	c	a	
prothiokonazol (prothiokonazol-desthio)	0,008	b	c	a	povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu paprik a pšenice 2025 – uvnitř a na povrchu hlávkového zelí, salátu, rajčat, ova a ječmene 2026 – uvnitř a na povrchu mrkve, cibule, žita a loupané rýže
pymetrozin	0,002	b	c		povinná analýza: 2024 – uvnitř a na povrchu lilku, melounů cukrových a paprik 2025 – uvnitř a na povrchu hlávkového zelí, salátu, jahod, špenátu a rajčat 2026 – nebude látka analyzována v žádném produktu ani na jeho povrchu

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
pyraklostrobin	0,002	b	c	a	
pyridaben	0,002	b	c	a	
pyridalyl	0,010	b	c	a	
pyrimethanil	0,002	b	c	a	
pyriproxyfen	0,002	b	c	a	
chinoxyfen	0,002	b	c	a	
spinosad (suma spinosynu A a spinosynu D)	0,008	b	c	a	
spinetoram (suma spinetoramů J a spinetoramů L)	0,010	b	c	a	
spirodiklofen	0,008	b	c	a	
spiromesifen	0,008	b	c	a	
spiroxamin	0,002	b	c	a	
spirotetramat (suma spirotetramátů a spirotetramát-enolu vyjádřená jako spirotetramát)	0,12	b	c	a	
sulfoxaflor	0,008	b	c	a	
τ-fluvalinát	0,009	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
tebukonazol	0,008	b	c	a	
tebufenozid	0,002	b	c	a	
tebufenpyrad	0,002	b	c	a	
teflubenzuron	0,002	b	c	a	
tefluthrin (tefluthrin včetně jiných směsí konstitučních isomerů (suma isomerů))	0,002	b	c	a	
terbuthylazin	0,002	b	c	a	
tetrakonazol	0,002	b	c	a	
tetradifon	0,002	b	c	a	
thiabendazol	0,002	b	c	a	
thiaklopid	0,002	b	c	a	
thiamethoxam	0,008	b	c	a	
thiodikarb	0,008	b	c	a	
thiofanát-methyl	0,008	b	c	a	
tolkloflos-methyl	0,008	b	c	a	
triadimefon	0,008	b	c	a	
triadimenol	0,008	b	c	a	

reziduum	Meze stanovitelnosti (LOQ, pro ovoce, zeleninu, obiloviny, DV) [mg/kg]	2024	2025	2026	Poznámka
triazofos	0,002	b	c	a	
tricyklazol	0,002			a	povinná analýza: 2026 – uvnitř a na povrchu loupané rýže
trifloxystrobin	0,002	b	c	a	
triflumizol		b	c	a	
triflumuron	0,008	b	c	a	
vinklozolin	0,002	b	c	a	
zoxamid		b	c	a	

Příloha č. 2 – Požadavky na analýzy reziduí pesticidů v produktech živočišného původu

Tabulka 1: Produkty živočišného původu, které budou analyzovány na přítomnost reziduí pesticidů dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2023/731

(u základních produktů se analyzují ty části produktů, na které se vztahují MLR u hlavního produktu ve skupině nebo podskupině v části A přílohy I k nařízení Komise (EU) 2018/62, není-li stanoveno jinak)

rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
d	e	f
hovězí tuk (nezpracované produkty včetně zmrazených; vzorky mohou být odebírány dle tabulky 3 v příloze směrnice 2002/63/ES)	kravské mléko (čerstvé nezpracované mléko včetně zmrazeného, pasterizovaného, zahřátého, sterilovaného či filtrovaného)	drůbeží tuk (nezpracované produkty včetně zmrazených; vzorky mohou být odebírány dle tabulky 3 v příloze směrnice 2002/63/ES)
slepičí vejce (celá vejce bez skořápky, nezpracované produkty včetně zmrazených)	vepřový tuk (nezpracované produkty včetně zmrazených; vzorky mohou být odebírány dle tabulky 3 v příloze směrnice 2002/63/ES)	játra skotu (nezpracované produkty včetně zmrazených)

Tabulka 2: Seznam analyzovaných reziduí pesticidů, nebo jejich kombinace, v potravinách živočišného původu uvedených v tabulce 1

reziduum	2024	2025	2026	Poznámka
aldrin a dieldrin	d	e	f	
bifentrin	d	e	f	
chlordan	d	e	f	
chlormekvat		e	f	povinná analýza: 2025 – uvnitř a na povrchu kravského mléka 2026 – uvnitř a na povrchu jater skotu

reziduum	2024	2025	2026	Poznámka
chlorpyrifos	d	e	f	
chlorpyrifos-methyl	d	e	f	
sloučeniny mědi	d	e	f	
cypermethrin	d	e	f	
DDT	d	e	f	
deltamethrin	d	e	f	
diazinon	d	e	f	
endosulfan	d	e	f	
famoxadon	d	e	f	
fenvalerát	d	e	f	
fipronil	d	e	f	
glyfosát	d	e	f	
glufosinát amoný	d	e	f	
heptachlor	d	e	f	
hexachlorbenzen	d	e	f	
hexachlorcyklohexan (HCH), α -izomer	d	e	f	
hexachlorcyklohexan (HCH), β -izomer	d	e	f	
indoxakarb		e		povinná analýza: rok 2025 – uvnitř a na povrchu kravského mléka
lindan	d	e	f	
mepikvat		e	f	povinná analýza:

reziduum	2024	2025	2026	Poznámka
				2025 – uvnitř a na povrchu kravského mléka 2026 – uvnitř a na povrchu jater skotu
methoxychlor	d	e	f	
parathion	d	e	f	
pendimethalin	d	e	f	
permethrin	d	e	f	
pirimifos-methyl	d	e	f	